

קוֹנְטֵרַס

רַק שְׂמֵחָה

יְגַלֶּה נִוְרָאוֹת מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת תָּמִיד
בְּשִׂמְחָה, וּמְשִׂיחַ אֶת בֵּיתוֹ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה
מִמְתִּיק מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַדֵּינִים, וְנִתְבַּטְּלִים מִמֶּנּוּ כָּל
הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת, וְזוֹכֶה לְהַשְׂרֵאת
הַשְּׂכִינָה עָלָיו.

*

פְּנֵוּי וּמִיּוֹסֵד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּבוּז וְהַצָּפוֹן
בּוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִיה
רַבִּי נִתָּן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,

וּמִשְׁלָב בְּפֶסוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֹהַר הַקְּדוֹשׁ.

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה
הָעוֹלָם, כִּי אִם עַל־יְדֵי שְׂמֻחָה, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד כָּל מֵינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים מְרוּרִים כָּל
אֶחָד כְּפִי בְּחִינַתוֹ וְעִנְיָנוּ וְכִפִּי שְׂרָשׁ נְשַׁמְתּוּ,
שְׂמַנְסִין אוֹתוֹ בְּכֹל מֵינֵי גְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים,
וְאִין שׁוּם עֲצָה לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם, כִּי אִם
עַל־יְדֵי תִקְוָה הַשְׂמֻחָה, וְעִקַּר הָעֲצָה שְׂיַעֲשֶׂה
עֲצוּמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא שְׂמֵחַ, וְעַל־יְדֵי־זֶה בָּא
לְשֻׂמְחָה עֲצוּמָה.

(אמרי מוהר"א"ש, חלק ב', סימן תרה)

קוֹנְטֵרַס

רַק שְׂמִיחָה

.א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי אֵי
אֶפְשָׁר לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם רַק עַל-יְדֵי מִדַּת
הַשְּׂמִיחָה, שְׂצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׂמִיחָה, וְרַבְּנוּ ז"ל הִדְגִישׁ
מְאֹד מְאֹד עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִמְסְרוּ אֶת נַפְשָׁם עַל
מִצְוֹת הַשְּׂמִיחָה, וְאָמַר, אֲשֶׁר "מִצְוָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת
בְּשְׂמִיחָה תָּמִיד", וְכָל הַמִּצְוֹת תְּלוּיֹת בְּמִצְוָה זוֹ,
כִּי בְּזֶה שְׂאֲדָם שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה בְּשָׂעָה שְׂעוֹשֶׂה מִצְוָה,
הוּא מְגַלֶּה אֶת טְהַר לְבוֹ, אֵיךְ שְׂפּוֹנְתוֹ רַק לְהַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַשְּׂמִיחָה מְגַלֶּה אֶת פְּנִימִיּוֹת הָאָדָם,

ואיך שפוננתו רצויה לשמים, ואף בשעה שעוברים
 על האדם צרות ויסורים, מרירות והרפתקאות, עם
 כל זאת הוא מחזק את עצמו להיות תמיד בשמחה,
 ומשמח ומחזק את אחרים, זה עקר מעלתו בכל
 העולמות; ועל-כן ראו, בני ובנותי היקרים, בשעה
 שעוברים עליכם משברים וגלים, לא לפל בדעתכם
 כלל, רק תחזקו את עצמכם להיות תמיד בשמחה,
 ותמסרו את נפשכם על מדת השמחה, וכן ראו
 לשמח ולחזק את אחרים, ואז באמת ימשך עליכם
 אור עליון מלמעלה, כי שמחה של האדם,
 ממשיכה עליו שמחה מעולמות עליונים; ועל-כן
 ראו, בני ובנותי היקרים, בכל מחיר להיות רק
 בשמחה, ושלבל יעלו על לבכם שום קשיות עליו
 יתברך, חס ושלום, וראו לשמח עוד היום, ואל
 תדחפו את השמחה מיום לחברו, כי בפרוש גלו
 לנו חכמינו הקדושים (מדרש תנחומא, פרשת שמיני):
 אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום
 שמח למחר; ועל-כן אף שעובר עליכם היום הזה
 מרירות ומרירות, צרות ויסורים, וכל מיני קשיות
 וספקות, חלישות הדעת והרפתקאות ובלבולים,
 עם כל זאת, ראו לחזק את עצמכם ביותר במדת

רק שמחה

ק"ז

השמחה, ואל תאמרו, שמחר נהיה שמחים, כי מה אתם יודעים מה שיהיה מחר, ואם תדחפו את השמחה מהיום למחר, אז גם למחר תדחפו את השמחה למחרתים, וכן תדחפו את השמחה מיום ליום, עד שיכלו ימיכם ושנותיכם בעצבות ובמרירות ובדכאון; ולכן ראו, בני ובנותי היקרים, להתחזק עוד היום הזה להיות בשמחה, על אף גדל הצרות והיסורים שעוברים עליכם, ואז אם תהיו שמחים ועליזים היום הזה, אפלו בתוך תקף צרותיכם ומריריותיכם, למחרת תזכו לשמחה יותר גדולה ויותר עליונה, ולמחרתים תהיה השמחה כפל כפלים, וכן ביום הבא, כי אם תתחילו להיות היום בשמחה, והיום תשובו אליו יתברך בשמחה, אזי יום המחרת יהיה כפול, וכן יום המחרתים יהיה כפול ומכפל, וכן מיום ליום, העקר לראות שהיום הזה צריכים להיות רק בשמחה, וזו תהיה התחלת גאלתכם מכל צרותיכם; וזכרו זאת היטב, כי תצטרכו את זה לימים הבאים.

ב.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי עָקֵר
הַתְּכָלִית בְּזֶה הָעוֹלָם לִהְיוֹת תָּמִיד שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים,
לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמוֹ וּלְשִׂמְחָה אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ וְאֶת יְלָדָיו,
וּלְשִׂמְחָה אֶת הַשְּׂכֵנִים וּלְשִׂמְחָה אֶת הַקְּרוֹבִים, וּלְשִׂמְחָה
אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי הַשְּׂמֵחָה הַיָּא מְקוֹר הַקְּדוּשָׁה,
וְכָל מִי שֶׁשְּׂמֵחַ יוֹתֵר, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ יוֹתֵר קְדוּשָׁה
וְטָהָרָה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשְּׂמֵחַ תָּמִיד, וְאֲשֶׁרֵי
וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשְּׂמֵחַ אַחֲרִים, וְאֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד יִקָּר
בֶּן אָדָם שֶׁהוּא מְשִׂמַח אֶת בְּנָיו, עַד שֶׁבִשְׂבִיל מְצוּהָ
זוֹ שְׂזוּכָה לְשִׂמְחָה אֶת אַחֲרִים, נִמְחָלִים לוֹ כָּל
עוֹנוֹתָיו, וְהוּא זוֹכֵה לְעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא עוֹד אֶלָּא
כָּל הַבְּרָכוֹת מְצוּיֹת בְּיָדוֹ, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד
חָשׁוּב מִי שֶׁשְּׂמֵחַ אֶת בְּנָיו; וְעַל-כֵּן רְאוּ, בְּנֵי
וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמְכֶם וּלְשִׂמְחָה אֶת
אַחֲרִים, וּבְזָכוֹת זֶה תִּתְבָּרְכוּ בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת
בַּתּוֹרָה, וְתִהְיוּ בְּנֵי עוֹלָם הַבָּא, וְאֵל יִקַּל בְּעֵינֵיכֶם
דָּבָר זֶה, כִּי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מֵה שֶׁעוֹבֵר, וּמִמָּשׁ אֵין בֵּית שְׂלֹא
תִהְיֶה שָׁם אֵיזוֹ מְרִירוֹת וְאֵילוֹ צְרוֹת, אֵיזוֹ דַּחְקוֹת

ואילו יסורים, ועל-ידי שאתם באים ומשמחים אותם ומרחיבים את דעתם, ומוציאים אותם מצרותיהם, על-ידי-זה ימחלו לכם על כל עוונותיכם, ותזכו לקנות לעצמכם הרבה רעים וידידים וחסידים, כי בני-אדם אוהבים מאד את האדם המשמח ומחזק אותם, כי על-ידי שתחזקו איזה בר ישראל, הוא יאהב אתכם מאד; ועל-כן ראו, בני ובנותי היקרים, למסור את נפשיכם במצוה היקרה הזו — לשמח את אחרים, ואז תראו אל איזה טוב אמתי ונצחי תזכו.

ג.

בני ובנותי היקרים! תחזקו את עצמכם מאד להיות תמיד שמחים ועליזים, ועל אף שעובר עליכם מה שעובר, חלישות הדעת וקטנות ומחלקת ומריבות מבית ומבחוץ, עם כל זאת עליכם למסור את נפשכם על מדת השמחה, כי מדת השמחה עולה על כל המדות הטובות, כי כשאדם שמח, אזי נכון יהיה לבו ובטוח, שיזכה לעבר את זה העולם בשלום, לא-כן כשנמשכת

עָלִיו הַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹת, אֲזִי הוּא בְּסִפְנֵי גְדוּלָה
 שִׁיפֵל בְּנוֹקְבָא דִּתְהוּמָא רַבָּה, וְעַל-כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מֵה
 שְׂאֵתָם יְכוּלִים רַק לִהְיוֹת שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וְאֲזִי
 תִּרְאוּ אֶת גְּדֹל הַיְשׁוּעָה שֶׁתִּהְיֶה לָּכֶם, כִּי הַשְּׂמֵחָה
 מִמְּשַׁכֵּת לְאָדָם יְשׁוּעָה וְהִרְחִיבַת הַדַּעַת; וְעַל-כֵּן
 אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁשְּׂמַח תָּמִיד וּמְשַׁמַּח אֶת אַחֲרִים,
 וְאִף שֶׁהַשְּׂמֵחָה הִיא הַעֲבוּדָה הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר לְאָדָם,
 כִּי טֹבַע שֶׁל הָאָדָם לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ תָּמִיד אֶל
 הַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן, וּבְכַרְט מִי שֶׁכָּבַר
 נִפְגָּע בְּמָה שֶׁנִּפְגָּע וְכוּ', עָלִיו מִתְגַּבְּרַת וּמִתְפַּשְּׁטַת
 מְאֹד הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, עִם כָּל זֹאת זֶה עָקֵר
 גְּדֻלָּתוֹ — שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מֵעֵמֶד וּלְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה;
 וְעַל-כֵּן רְאוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, לְהַפְּךְ אֶת כָּל
 הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה לְשְׂמֵחָה, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְהִיּוֹת רַק
 שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וְאֲזִי תִזְכּוּ בְּאַמֶּת לְצֵאת מִצְרַתְכֶם,
 וּמִכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם.

ד.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם
 בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה, כִּי

השמחה היא היסוד והעקר בתי האדם, וכל המשברים שעוברים על האדם הם רק מחמת חסרון השמחה, ואם היו בני-אדם יודעים את מעלת השמחה, היו תמיד שמחים ועליזים, והיו עושים כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה תמיד, כי השמחה היא הרפואה בין בגשמיות ובין ברוחניות, והשמחה היא ההצלחה לאדם בין בגשמיות ובין ברוחניות; ועל-כן ראו לשמח מאד מאד, ועל-ידי-זה תזכו לדבק את עצמכם בתי החיים, כי על-ידי השמחה נתרחב המוח והדעת, וזוכים להיות דבוקים בו יתברך, ולידע שהכל לכל אלקות גמור הוא, כל מה שהאדם זוכה להיות יותר בשמחה, על-ידי-זה הוא ממשיך על עצמו יותר הארת השכינה, ועל-כן ראו למסור את נפשכם על מצות השמחה, שמצוה זו כוללת את כל המצוות, כי לא יתרחק האדם ממנו יתברך, כי אם על-ידי העצבות והמרירות והדכאונות שנכנסים בו, וכן לא ישבר האדם בגשמיות וברוחניות, כי אם על-ידי העצבות והמרירות והדכאונות שלו, ועל-כן תעשו כל מיני פעולות שבעולם להיות רק שמחים ועליזים, ועל-ידי-זה תנצלו מהכל.

ה.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת אֲשֶׁר כָּל מִי
שְׁלָבוּ שָׁלֵם עִם הַשֵּׁם, וְאֲמוֹנְתוֹ חֲזָקָה, וּמֵאֲמִין
שֶׁהַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי הוּא בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְאִין
לוֹ שׁוֹם דְּאָגָה וְפֶחֶד כָּלֵל מְשׁוֹם דְּבָר שְׁבָעוּלָם,
בְּבַחֲיִנַת: "אֵל תִּירָא מִפֶּחֶד פְּתָאִים" וְכוּ', כִּי מֵאַחַר
שֶׁהַכֹּל רַק בְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-כֵּן אִין לוֹ לְהִתְיָרָא
מְשׁוֹם דְּבָר, כִּי מִי יוֹכֵל לַעֲשׂוֹת לוֹ דְּבָר גְּדוּל אוֹ
דְּבָר קָטָן בְּלִי רָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהֵלִים
קִיח): "ה' לִי לֹא אֵירָא מֶה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם"; וְעַל-כֵּן
הוּא שְׂמִיחַ תָּמִיד, וְאֵפְלוּ אִם לְפַעֲמִים בָּאִים עָלָיו
יְסוּרִים, חֵס וְשָׁלוֹם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן מֵאַחַר שְׂיִודַע
שֶׁהַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ לְבַד, הוּא יָכוֹל לְשִׂמְחָה אֶת
עַצְמוֹ תָּמִיד, כִּי כּוֹנֵן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׂמֵבִיא עָלָיו
הַיְסוּרִים, הִיא בְּוַדָּאִי רַק לְטוֹבָה, אִם לְהַזְכִּירוֹ
שְׂיִשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, אִם לְמָרַק עֲוֹנוֹתָיו, וְאִם-כֵּן כָּל
הַיְסוּרִים, חֵס וְשָׁלוֹם, הֵם טוֹבוֹת גְּדוּלוֹת, וְעַל-כֵּן
הוּא יָכוֹל לְשִׂמְחָה אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד, כִּי יוֹדַע, שֶׁהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ מְלֵא רַחֲמִים, וְכוֹנֵן יִתְבָּרֵךְ בְּוַדָּאִי לְטוֹבָה,
וְלֹא לְעוֹלָם יָרִיב, וְלֹא לְעוֹלָם יִסְבֵּל, וּבְוַדָּאִי יִשׁוּב

ה' וירחמהו, ויטיב אחריתו, והיסורים יתהפכו לו
לטובה גדולה לעולמי עד ולנצח נצחים; ועל-כן
הוא בשמחה תמיד, אבל מי שנוטה, חס ושלום,
מהאמונה, וטועה, חס ושלום, בכפירות של חכמי
הטבע, וסובר שיש טבע, חס ושלום, אז אין לו
שום חיים כלל, כי כל ימיו כעס ומכאובות, כי
מתירא פן יבוא עליו שבר פתאם, וכשבאה עליו
איזו צרה ויסורים, אין לו למי לפנות להושע;
על-כן הוא מלא צער ויסורים ופחדים ועצבות
תמיד, ואין לו שום חיים כלל, אבל מי שיש לו
אמונה שלמה ברצון העליון, שיודע שהכל רק
ברצונו יתברך, אזי זוכה לשמחה גדולה, וכל
היראות והפחדים שיש לו מאיזה דבר שבעולם,
כלם נתהפכין לשמחה גדולה, כי על-ידי-זה הוא
חוזר להשם יתברך, ויודע שהכל לטובה; ועל-כן
ראו, בני ובנותי היקרים, להכניס את עצמכם מאד
באמונה הקדושה, ואל תבלבלו את עצמכם משום
בלבול שבעולם, ותמיד תדעו שהוא יתברך מחיה
ומהיה ומקים את כל הבריאה כלה, ועל-כן מה
ולמה לכם להתבלבל מכל דבר שעובר עליכם, ראו
רק לשמח תמיד, ואז תצליחו בחייכם.

ו.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר
 אֶף-עַל-פִּי שְׁמֵבֶאֱר בְּסִפְרִים, שֶׁהַדְּאָגָה וְהַעֲצָבוֹת עַל
 הָעוֹנוֹת, זֶהוּ דְבָר טוֹב, אֶף בְּאֵמֶת זֶה הָיָה טוֹב אִם
 הָיָה חוֹזֵר בְּתְשׁוּבָה עַל-יְדֵי-זֶה, שְׁמֵרְבוּי הַפֶּחַד
 וְהַדְּאָגָה מִהָעוֹנוֹת יִשְׁלִיךְ כָּל עֲסָקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה
 לְגַמְרֵי, וְיָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ,
 כְּאֲשֶׁר כָּבֵר נִמְצְאוּ בְּאֵמֶת כִּמָּה בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה כְּאֵלוֹ,
 אֲבָל עַל-פִּי-רַב בְּפֶרֶט בְּדוֹרוֹת אֵלוֹ מְתַרְחֲקִים יוֹתֵר
 עַל-יְדֵי רַבּוּי הַעֲצָבוֹת, אֲפֵלוֹ עַל הָעוֹנוֹת, כִּי הֵיכְלֵי
 הַתְּמוֹרוֹת מִחֲלִיפִין הָאֵמֶת, וּמְעַרְבְּבִין דַּעְתּוֹ מְאֹד,
 עַד שֶׁנּוֹפֵל לְבַחֲיַנֵּת יְאוּשׁ, כְּאֵלוֹ אֵינֶן לוֹ עוֹד תִּקְנָה
 לְחַדֵּשׁ כִּנְשׁוֹר יָמָיו, וּבְתוֹךְ כֵּן מִתְגַּבְּרִין עָלָיו עֲצָבוֹת
 הַפְּרָנְסָה וְרַבּוּי תְּאֻנוֹת מְמוֹן, וְלִהְנַהִיג בֵּיתוֹ
 בְּגְדוּלוֹת, עַד שֶׁכָּל יָמָיו מְלֵאֵי עֲצָבוֹת וַיְגוֹנוֹת בְּלֵי
 שְׁעוֹר, וְזֶה מְזִיק בְּיוֹתֵר, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה אֵינּוּ יְכוּל
 לִישֵׁב דַּעְתּוֹ כָּלֵל מֵהוּא עוֹשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי
 לְעַקֵּר יָשׁוּב הַדַּעַת זוֹכִים עַל-יְדֵי שְׂמִחָה, עַל-כֵּן
 צָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק מְאֹד לְשִׂמְחָה אֶת נַפְשׁוֹ בְּכָל מִינֵי
 הַעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, וְלִהְזַכִּיר לְעֲצָמוֹ בְּכָל עֵת

החסדים שעשה עמנו השם יתברך בכלל ובפרט, שזוהי בחינת מצות זכירת יציאת מצרים בכל יום, ולידע ולהאמין, כי בודאי לא לחנם גמל עלינו חסד כזה שהוציאנו ממצרים, ונתן לנו את תורתו הקדושה, וקרבנו לצדיקי אמת בכל דור ודור, כי מזה אנו רואין בחוש שהשם יתברך חושב מחשבות להיטיב עמנו לנצח, וגם עתה אנו זוכים לחטף בכל יום כמה מצוות — יציאת ותפלין וכו', וגם אנו בטוחים ומחכים ומקוים לאחרית טובה בכת צדיקי האמת, כי כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, נמצא שההתחזקות והשמחה הזאת היא בעבר והנה ועתיד שהיא כלל בחינת הזמן, ועל-ידי-זה מחיים את כל הזמן והימים בעבר והנה ועתיד, כי עקר נקדת חיות הזמן היא שמחה של מצוה, וכן לענין כלל ישראל, שאף-על-פי שבודאי צריכים להתאבל ולקונן מאד על חרבן בית-המקדש בכל לילה בתצות, וכן בפרט גם-כן, כי בודאי צריך כל אחד לצעק ולקונן מאד על עוונותיו שגרמו חרבן בית-המקדש, וגם עתה מעכבין בנינו עדין, אבל אף-על-פי-כן אי אפשר לקונן כל היום, כי על-ידי עצבות וקינות לבד אי

אפשר לחיות, כי עקר החיות דקדשה הוא שמחה, ועל-כן באמת מסימין הקינות בפסוקי נחמה, והנחמה היא גם-כן בעבר, הנה ועתיד, הינו במה שכבר יסדו לנו אבותינו הקדושים יסוד בית-המקדש, ואברהם יצחק ויעקב התפללו שם, ודוד המלך, עליו השלום, זכה למצא כבר את מקומו ביגיעות עצומות, ואף-על-פי שכבר נחרב פעמים, אף-על-פי-כן לא נחרב, רק הבנין שעל גבי היסוד, אבל יסוד הבנין עצמו שהוא קדשת המקום אשר מצא דוד להשם, זה אי אפשר להחריב בשום אופן, כמו שכתוב: "זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי אוייתי", וזה בחינת השמחה והנחמה בישועות שבעבר, וכן בהנה, אנו מנחמין עצמנו בקדשת בתי הכנסיות ובתי המדרשות, שהם בחינת מקדש מעט, ועקר השמחה היא עם התקנה שלעתיד, שאנו מקוים אליו יתברך, שיבנה לנו בית מקדשנו ותפארתנו באפן שלא יהרס לעולם, שאז תגדל השמחה עד אין קץ, כמו שכתוב (תהלים קכו): "אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה"; ועל-כן ראו, בני ובנותי היקרים, רק להתחזק תמיד להיות בשמחה עצומה, ואפלו שתאמרו בלילה סדר תקון חצות

ותקוננו על חרבן בית-המקדש, וכן על שאתם גורמים שלא יבנה עדין, חס ושלום, עם כל זאת הכל צריך להיות בשמחה עצומה, כי סוף כל סוף יבנה, והתפלה והבכיות שלכם יהיו להם חלק בבנין בית-המקדש ובגאולתנו העתידה לבוא במהרה בימינו.

ז.

בני ובנותי היקרים! עליכם לדעת, אשר כל מי שיש לו אמונה שלמה בהשם יתברך, בודאי ראוי לו לשמח תמיד בהשם יתברך, וזה הדבר אי אפשר לבאר בכתב, כי הוא לכל חד כפום מה דמשער בלביה, וכן לשמח בשמחת המצוות בחינת "פקודי ה' ישרים משמחי לב", כי בודאי אין שמחה בעולם כשמחה זו, כי זה כל אדם יכול להבין — שבעולם הזה אין שום שמחה, כי מה יתרון לו לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש, וימינו כצל עובר, ואחרית שמחה תוגה, ועל-כן באמת החוקרים והכופרים, רחמנא לצלן, אין להם שום שמחה אמיתית כלל, וכל ימיהם הם מלאים

עֲצוּבוֹת וַיִּגּוֹן וַאֲנַחָה, כִּי מֵאַחַר שְׂכוּפְרִים בְּתוֹרָתוֹ
 הִקְדוּשָׁה וּבְעֵשִׂית מְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וּבּוֹדִים מִלְּבָם
 טַעֲמִים שֶׁל הֶבֶל וְשִׁטוֹת עַל עֵשִׂית הַמְצוּוֹת, כְּאֵלוֹ
 הֵן נְמוּסִיּוֹת, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, אִם-כֵּן מֵהֵיכָן יִקְבְּלוּ חֵיּוֹת
 וְשִׂמְחָה?! וְעַל-כֵּן עָקַר הַקְּטָרוֹג וְהַהֲתַגְרוֹת שֶׁל
 הַסְּטָרָא אַחְרָא, שְׂמֵתְגָרִין בְּיִשְׂרָאֵל, הָעָקַר הוּא
 בְּשִׂמְחָה שֶׁל הַמְצוּוֹת, כִּי עַל גּוּף הַמְצוּוֹה הֵם
 יְכוּלִים לֹדֵם שֶׁהִיא נְמוּסִית, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כְּשֶׁאֵר
 נְמוּסֵי הָעַמִּים, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, אֲךָ כְּשֶׁרֹאִים שִׂישְׂרָאֵל
 שְׂמֵחִים כָּל-כָּךְ בְּעֵשִׂית הַמְצוּוֹת וּמוֹסְרִים נִפְשָׁם
 עֲלֵיהֶם, עַל זֶה הֵם מִתְקַנְּאִים וּמִתְגָּרִים בָּהֶם מְאֹד;
 וְעַל-כֵּן עָקַר הַכְּנַעַת הַסְּטָרָא אַחְרָא הוּא דִּיקָא
 עַל-יְדֵי עֵשִׂית הַמְצוּוֹה בְּשִׂמְחָה; וְלִכֵּן רָאוּ, בְּנֵי
 וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, לְשִׂמְחָה בְּכָל יוֹם בְּשִׂמְחַת הַמְצוּוֹת
 שְׂאֲתָם זוֹכִים לְקַיִם, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְקַיִם מְצוּוֹת
 מְעֵשִׂיּוֹת דִּיקָא, וְהָעָקַר בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְעַל-יְדֵי-
 זֶה לֹא תוּכַל לְכֶם שׁוּם בְּרִיָּה, כִּי מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְקַיִם
 מְצוּוֹה בְּשִׂמְחָה זֶה עוֹלָה עַד אֵין סוּף; אֲשֶׁרִי מִי
 שְׂמֵקִים אֶת הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאִז יִמְשַׁךְ
 עָלָיו אוֹר נִפְלָא; אֲשֶׁרִי לוֹ!

ח.

צריך שתדעו, אהובי, פני ובנותי היקרים!
 מחמת שטבע האדם נמשך אחר העצבות מאד, כי
 כל אדם מלא יסורים ויגונות פידוע לכל אחד,
 על-כן צריכים להכריח את עצמו בכל הפחות
 להיות בשמחה, ועקר השמחה אי אפשר שתהיה
 על-פירוב כי אם על-ידי מלי דשטותא, וזהו בחינת
 מלי דבדיחותא, שהיו נוהגין התנאים והאמוראים
 הקדושים קדם הלמוד כדי לבוא לשמחה, על-ידי
 מלי דבדיחותא שהם מלי דשטותא דיקא, וזה
 נמשך מחמת שעקר גלות ישראל שהיא גלות
 השכינה, היא מה שהעצבות, שהיא הסטרא אחרא
 והקלפות מתגברות על ישראל, ואינן מניחות להם
 לשמח בהשם יתברך ובתורתו הקדושה, נמצא
 שעכשו השמחה בגלות בין הסטרא אחרא
 והקלפות, ומשם נמשכת כל השמחה של העכו"ם
 (הגויים) והרשעים, כי הסטרא אחרא נקראת יגון
 ואנחה פידוע, אך כל השמחה שיש אצלם נמשכת
 רק מבחינת גלות השכינה שהיא שמחתן של
 ישראל, שהיא עכשו בגלות, ומנצוצות השמחה

שנפלו ביניהם בגלות, משם כל שמחתם לפי שעה, ובאמת אחריתה של שמחה זו היא תוגה ויגון ואנחה, ועל זה נאמר "ולשמחה מה זו עושה"; ועל-כן מחמת שהשמחה היא עכשו בגלות ומלבשת במלין דעלמא שהם מלין דשטותא, על-כן מי שרוצה לבוא לשמחה — לשמח בקדשת יהדותו, אי אפשר לו לבוא לשמחה זו על-פי-רב כי אם על-ידי מלין דשטותא, כי לשם נפלה השמחה בגלות, ועל-כן האיש הישראלי כשמשמח את עצמו על-ידי מלין דשטותא, על-ידי-זה מעלה נצוצות השכינה מגלותא, ועל-ידי שמעלה נצוצות השכינה מגלותא על-ידי-זה מעלה נצוצות השמחה מהגלות, וחוזרין ועולין נצוצות השמחה למקורן ולשרשן שהן אצל ישראל, כי מקור נשמות ישראל הוא בבחינת שמחה, שהיא השכינה; ועל-כן, בני ובנותי היקרים, תעשו כל מיני פעלות להיות תמיד שמחים ועליזים, כי בזה השכינה שהיא שמחתן של ישראל יוצאת מהגלות; אשרי מי שמשמח את עצמו תמיד!

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל
 הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא מְלֵא כַּעַס וּמְכֹאבוֹת וַיְגוֹן וַאֲנַחָה,
 וְכָל חַיּוֹתָנוּ וְקִיּוּמָנוּ הוּא רַק עַל-יְדֵי בְּחִינַת שַׁבָּת
 שֶׁהִיא עֲלֵמָא דְאַתִּי, כִּי רַק זֶה כָּל תְּכֵלִיתָנוּ, כִּי
 בְּיָדָי לֹא בָרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הָאָדָם בְּחֻכְמָה
 נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה כְּזֹאת בְּשָׁבִיל שְׂיִסְבֵּל עָמַל וְכַעַס
 כְּזֶה בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי כְּנִיַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּיָדָי רַק
 לְטוֹבָה, וְכָל הַבְּרִיאָה הֵיטָה בְּשָׁבִיל לְגִלוֹת רַחֲמָנוּתוֹ
 וְטוֹבוֹ, אֲךָ עַקֵּר בְּרִיאַת הָאָדָם הוּא רַק בְּשָׁבִיל
 הַתְּכֵלִית שֶׁהִיא בְּחִינַת שַׁבָּת, וְזֶה כָּל הַנְּחֻמָּה עַל כָּל
 הַצָּרוֹת וְהִיגוֹנוֹת שְׂסוּבֵל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן
 צָרִיכִים לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד בְּכָל עֵת לְהַמְשִׁיךְ שְׂמִיחָה עַל
 עֲצָמוֹ, וְהַעֲקֹר עַל-יְדֵי שְׂיִסְתַּכַּל עַל הַסּוּף שֶׁהוּא
 תְּכֵלִית הָעוֹלָם הַבָּא, שְׂאֲזוּ יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, כִּי
 אֲפִלוּ הַפְּחוֹת שְׂבִי שְׂרָאֵל וְהַגְּרוּעַ שְׂבַגְרוּעִים אֵין
 שְׂעוֹר לְכָל נְעִימוֹת הַטּוֹב הַנִּפְלָא שְׂיִזְכָּה אָז,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה יוֹכֵל לְשַׂמַּח אֶת עֲצָמוֹ גַּם עִתָּה בְּכָל
 מָה שְׂעוֹבֵר עָלָיו, עַד שְׂיִזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה לְצֵאת
 מִגְּלוֹתוֹ מִהֵיכְלֵי הַתְּמוֹרוֹת, וַיִּזְכָּה לְכָל טוֹב.

י.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי בְּזֶה
הָעוֹלָם עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים,
כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם מִתְּפַשְׁטִים מְאֹד הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת,
שֶׁהֵם כָּלֵל הַסְטֵרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת וְהַיִּצָּר הָרַע,
וְדַרְכָּן לְהִמְיֵר וּלְהַחֲלִיף הַכֹּל — רַע בְּטוֹב וְטוֹב
בְּרַע, עַד שְׁרוּצִים לְהִבְיֵא אֶת הָאָדָם לְיַדֵי הַמָּרָה
מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(שְׁבַת קה:), שֶׁכָּךְ אֲמָנוֹתוֹ שֶׁל הַיִּצָּר הָרַע, הַיּוֹם
אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כָךְ, וּמָחָר אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כָךְ, עַד
שֶׁאוֹמֵר לוֹ לֵךְ עֲבֹד עֲבוּדָה זָרָה, וְהוֹלֵךְ וְעוֹבֵד;
וְכֹאֲשֶׁר רוֹאִים אֶת זֶה בְּחוּשׁ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ, אֲשֶׁר
הָעֶרֶב רַב מִתְּפַשְׁטִים מְאֹד מְאֹד, וּמְחַדִּירִים בְּאַרְצֵנוּ
הַקְּדוֹשָׁה כָּל מֵינֵי כַּתוּת עֲבוּדָה זָרָה, עַד שֶׁהֵם
מַעֲבִירִים עַל הַדַּת לְמֵאוֹת וּלְאַלְפֵי נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעַקֵּר הַתְּגַבְרוּתָם — עַל-יַדֵי עֲצָבוֹת,
שְׁרוּצִים לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם וּלְרַחֲקוֹ מֵהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ,
עַל-יַדֵי סְבָרוֹתֵיהֶם הַמְּהַפְּכוֹת וְהַמְּזַיְפוֹת, וּמַחֲלִישִׁים
דַּעַתוֹ כְּאֵלוֹ אֲפָסָה תַקְנֹתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, עַל-כֵּן צָרִיךְ
הָאָדָם לַעֲמֹד כְּנִגְדָם וּלְהַתְּגַבֵּר עֲלֵיהֶם, עַל-יַדֵי

שְׂיֵהֶפֶךְ וְיָמִיר הַכֹּל לְטוֹב, בְּבַחֲיַנֵּת: "שְׁשׂוֹן וְשִׂמְחָה
 יִשְׂיִגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וְאַנְחָה", שְׁצָרִיכִים לַחֲטֹף הַיָּגוֹן
 וְאַנְחָה עֲצָמָם וּלְהַפְּכָם גַּם-כֵּן לְשִׂמְחָה, וְלוֹמַר
 לְנַפְשׁוֹ: אֲדַרְבֶּהּ, זֶהוּ תַקְּףָה שִׂמְחָתִי, שְׂרַחֲזֵק כְּמוֹנִי
 כָּל-כָּף כָּל-כָּף כְּמוֹ שְׂאֲנִי יוֹדַע בְּנַפְשִׁי, אֶף-עַל-פִּי-
 כֵּן אֲנִי מִתְּלַבֵּשׁ בְּצִיצִית וּמְנִיחַ תְּפִלִּין וְכוּ', אֲשֶׁר
 אֵין כָּל הָעוֹלָם כְּדַאי נֶגְדַי אֹרֶךְ נִקְדָּה אַחַת שֶׁל אֵיזוֹ
 מְצוּהָ בְּפֶרֶט בְּשַׁעַת עֲשִׂית הַמְצוּהָ, כְּגוֹן בְּבִקְרָה,
 שְׂמַתְעִיטָה בְּצִיצִית, צָרִיף לְשִׂמְחָה נַפְשׁוֹ מְאֹד דִּיקָא
 מִתּוֹף עֲצָם רַחוּקוֹ, כִּי הֵלֵא אַחַר כָּל אֵלֶּה, אֶף-עַל-
 פִּי-כֵן אֲנִי זוֹכֶה עִתָּה בְּרַגַע זֶה לְהַתְעִיטָה בְּצִיצִית
 שְׂהַפְּלִיגוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּזִכּוֹת מְצוּהָ זֹאת מְאֹד,
 וְכִמוֹ שְׂאוּמְרִים בְּתַפְּלָה שְׂקַדָּם עֲטִיפַת הַטְּלִית: וְכֵן
 תַּתְעִיטָה נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי בְּאוֹר הַצִּיצִית וְכוּ',
 וְמִי יָכוֹל לְשַׁעַר בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל הָאוֹר הַגְּדוֹל,
 הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל צִיצִית וְכִיּוֹצֵא בְּשָׂר מְצוּוֹת,
 בְּפֶרֶט כְּשֶׁבָאִים שַׁבַּת אוּ יוֹם טוֹב, שְׁצָרִיכִים לְקַבֵּל
 בְּשִׂמְחָה מְאֹד, וְלְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת שִׂמְחָתָם גַּם לִימֵי
 הַחַל, וְכֵן קִדְּם הַתְּפִלָּה, שְׁצָרִיכִין לְהַתְּפַלֵּל בְּשִׂמְחָה
 מְאֹד, וְכֹל מֵה שְׂהַסְטֵרָא אַחְרָא רוּצָה לְבַלְבְּלוֹ
 בְּעֲצָבוֹת הַרְבֵּה מְרַבּוּי פְּגָמָיו וּמְרַבּוּי דְּאַגּוּתָיו וְכוּ',

אז אֲדַרְבֶּה עַל-יְדֵי כָּל זֶה יִשְׁמַח נַפְשׁוֹ בְּיֹתֵר וְיֹתֵר,
כִּי אֶף-עַל-פִּי-כֵן אַחַר כָּל אֵלֶּה אֲנִי זֹכֶה לַחֲטֹף
טוֹב כָּזֶה, וְזֶה חֶלְקִי מִכָּל עַמְּלִי, וְסוּף כָּל סוּף לֹא
יִשָּׂאֵר מִמֶּנִּי כִּי אִם זֹאת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְגַּבֵּר לַעֲשׂוֹת
כָּל הַמְצֻוֹת בְּשִׁמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא יַעֲלֶה
מִהֵיכָלֵי הַתְּמוּרוֹת, שֶׁהֵם עֶקֶר הַיְגוֹן וְאֲנָחָה, וְיִבָּרֵר
הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵיוּ בֵּינֵיהֶם בְּגָלוּת, עַל-יְדֵי
שְׂמֵהֶפֶךְ הַיְגוֹן וְאֲנָחָה עֲצֻמוֹ לְשִׁמְחָה, עַד שְׁזוּכָה
עַל-יְדֵי-זֶה לַעֲלוֹת מִדְּרָגָה לְדְרָגָה מִנֶּה"י לְחֲגִ"ת
וּמִחֲגִ"ת לְחֲב"ד, (מִנְּצַח, הוֹד, יְסוּד, לְחֶסֶד, גְּבוּרָה,
תְּפָאֶרֶת, וּמַחְסָד, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת, לְחֶכְמָה, בִּינָה,
דַּעַת), עַד שְׁזוּכָה לְבַחֲיַנֵּת כְּתָר שֵׁשׁ מְקוֹר
הַשְּׂמִימָה, בְּחִינַת: "וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים",
וְצָרִיכִים לְהַחֲדִיר אֶת עֲנִיַן הַשְּׂמִימָה בֵּין כָּלֵל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, כִּי מֵה שֵׁשׁ לְעַרְב רַב שְׁלִיטָה עַל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל הוּא רַק מַחְמַת הָעֲצָבוֹת וְחִלְיִשׁוֹת הַדַּעַת
שְׂמִשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם, עַד שְׁנִדְמָה כְּאִלוֹ אֲבָד מְנוּס
וְתִקְוָה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אֲבָל בְּשַׁעַה שְׂמִחָזְקִים אֶת
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְשִׁמְחָה עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה, עַל-יְדֵי-
זֶה דִּיקָא יִזְכּוּ לְמָה שְׂיִזְכּוּ; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂשִׁמְחָה תָּמִיד
בְּקִדְשֵׁת יְהוּדוּתוֹ, וּמִשְׁמַח אֶת אַחֲרִים, וְאִזּוּ יֵאִיר בּוֹ

אורו יתברך תמיד.

יא.

בני ובנותי היקרים! עליכם לזכור, אשר עקר השמחה שהיא החיות של ישראל היא על-ידי נקדת האמת שבלב האיש הישראלי, שנפשו יודעת מאד קדשת אמונת ישראל, שזו כל שמחתנו, בחינת: "אנכי אשמח בה'", וכל אדם כפי מה שהוא, אם יזכיר לעצמו שאף-על-פי-כן הוא מורע ישראל, והבדילנו מן התועים בכמה בחינות, יכול לשמח את עצמו בכל מקום שהוא על-ידי-זה, ועל-כן עקר השמחה היא בחינת קדשת יעקב, בחינת "יגל יעקב ישמח ישראל", כי יעקב הוא בחינת אמת פידוע, שהוא בחינת נקדת האמת שמשרשת בכל אחד מישראל, שעל-ידי-זה עקר השמחה, אבל הבעל-דבר מתגרה על זה ביותר, ובתחלה מסית את האדם ומחטיאו ומטרידו בטרדת הפרנסה וכיוצא, ומונעו מעבודת ה', ואחר-כך הוא מוסיף להתגרות בו בעצבות ובמרה שחורה מאד, ובפרט בעת שמתעורר באיזו

התעוררות דקדושה לעשות איזה דבר שבקדושה, אז מתגרה בו בעצבות יותר, שזה מזיק מאד לאדם, וזה עקר מלחמת יעקב עם שרו של עשו, שהוא הבעל-דבר שרוצה להאריך הגלות מאד על-ידי התגברות העצבות, ויעקב נלחם עמו בכל דור, והנה ביעקב בעצמו שהוא הצדיק האמת בודאי אין לבעל-דבר כנגדו שום כח, כי הוא קדוש מאד בפרט בקדשת הברית, ואין לעצבות שעקרה נמשך מפגם הברית שום אחיזה בו, רק עקר המלחמה בעבור יוצאי ירך יעקב, שהם הנפשות הקטנות בחינת רגלין, שבהן עקר אחיזת העצבות, אף אף-על-פי-כן הצדיק בגדל כחו מתגבר עליו, על-ידי שממשיך השמחה במקור השמחה, שהוא בחינת פתח עליון, ועל-ידי-זה יכול לשמח גם את הנפשות הנפולות והירודות והחלושות מאד, לרפאותן מצליעתן, עד שיגדל אור השמחה עליהן כל-כף, עד שיהפכו כל היגון ואנחה לשמחה, שדיקא מתוך עמק חלשותם ופחיתות מדרגתם יתגברו ביותר להחיות את עצמם, ולשמח את נפשם בתכלית שלמות השמחה במעט נקדתם הטובה ובקדשת יהדותם, ועל-ידי-זה מכניעין את

היכלי התמורות כל-כף, עד שהם בעצמם מכרחים להחזיר ולהוציא ולהשיב אל הקדשה וכל הנצוצות הקדושים שהיו ביניהם, שעל-ידי-זה נתגדלת קדשת השמחה ביותר, עד שעולין מדרגה לדרגה, עד שבאין באמת לתכלית מקור השמחה, בחינת: "ושמחת עולם על ראשם", וזה בחינת מה שיעקב הכריח לשרו של עשו עצמו להודות לו על הברכות; ועל-כן אשרי מי שזוכה להתקרב אל הצדיק האמת, שקדוש בקדשת הברית, והוא שמחתן של ישראל, שעל ידו אפלו הכי רחוק והכי מגשם ומזהם, גם-כן יכול להתקרב אליו יתברך, ולחזר בתשובה אמתית, אשרי לו!

יב.

עליכם לדעת, בני ובנותי היקרים, אשר עם ישראל יש להם לשמח תמיד כל ימי חייהם, על אשר זכו להיות בחלקו של הקדוש-ברוך-הוא יתברך, אשר בחר בנו מכל עם וכו', וכמו שאנו מתפארים בזה באמת בכל יום: "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו", וכל

מה שנתרבין ישראל ביותר, נתרבית ונתגדלת השמחה ביותר, פי ברב עם הדרת מלך, והדרת מלך היא בחינת שמחה, כמו שכתוב: "הוד והדר לפניו עז וחדוה במקומו", שכל מה שישאל נתרבין ביותר נתגדלת השמחה ביותר, פי כל אחד מישראל, על-ידי עבודתו את השם, על-ידי-זה מעלה ומברר השמחה ממעמקי הקלפות, ומתפך ביותר היגון ואנחה לשמחה, שעל-ידי-זה נתגדלת השמחה ביותר, עד אשר תתברר כל השמחה בשלמות ממעמקי הקלפות, שאחיזתם בבחינת רגלין, בבחינת: "רגליה יורדות מות", שהם בחינת היגון ואנחה שהם סטרא דמותא, וכשתתברר השמחה משם, ויעלו הרגלין מאחיזת הקלפות, אז יבוא משיח, ויקים: "ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים" וגו', שזהו בחינת "עד דמטי רגלין ברגלין" המובא בזהר הקדוש ובכתבי האריז"ל, וזה בחינת מעלת קדשת הרקודין של האיש הישראלי, שפשזוכה להיות בשמחה כל-כך עד שמרקד, בזה מעלה הרגלין מהקלפות, וזה בחינת הפלגת השמחה, שתהיה בימי המשיח במהרה בימינו, שעל-ידי-זה יהיה עקר הגאולה, כמו

שְׁפָתוֹב (יִשְׁעֶיהָ נה): "כִּי בְשִׂמְחָה תֵצְאוּ", וְכֵן עוֹד
פְּסוּקִים הַרְבֵּה כִּיּוֹצֵא בְּזֶה, וְאִזּוּ יִתְהַפֵּךְ בְּשִׁלְמוֹת כָּל
הַיְגוֹן וְאֲנַחָה לְשִׂמְחָה, בְּבַחֲיִנַת: "שְׁשׂוֹן וְשִׂמְחָה
יִשְׁיִגּוּ וְנָסוּ יְגוֹן וְאֲנַחָה" הַנֶּאֱמָר עַל יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ,
וְכִמּוֹ שְׁפָתוֹב (יִרְמִיָּה לֵא): "וְהִפְכֵתִי אֲבָלָם לְשִׁשׁוֹן
וְנַחֲמֵתִים וְשִׂמְחֵתִים מִיְגוֹנָם" דִּיקָא, וְעַקֵּר הַשִּׂמְחָה
שֶׁל יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ תִּהְיֶה עַל-יְדֵי קְבוּץ גְּלוּיֹת,
עַל-יְדֵי שְׂיִתְרָבוֹ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעֶיהָ ס):
"הַקֶּטֶן יִהְיֶה לְאֶלֶף" וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי שְׂיִתְרָבוֹ
יִשְׂרָאֵל, וְיִתְקַבְּצוּ יַחְדָּו, עַל-יְדֵי-זֶה תִּגְדֹּל הַשִּׂמְחָה
מְאֹד, בְּבַחֲיִנַת (מְשָׁלִי כֵט): "בְּרִבּוֹת צְדִיקִים יִשְׂמַח
הָעָם", וְיִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים כֻּלָּם צְדִיקִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב
(יִשְׁעֶיהָ סח): "וְעַמֶּךָ כֻּלָּם צְדִיקִים", וְעַל-כֵּן צְרִיכִים
לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי דִיקָא
עַל-יְדֵי-זֶה נִקְרָב אֶת גְּאֻלְתָּנוּ, וְנִזְכָּה לְהַגְאָל גְּאֻלַּת
עוֹלָם עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ, שְׁבוּא יְבוּא וְיִגְאָלְנוּ,
אָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!